

Een nieuwe weg voor Europa: EVV-plan voor investering, duurzame groei en degelijke banen

Goedgekeurd op de vergadering van het Uitvoerend Comité van 7 november 2013

Inleiding

De economische en sociale situatie van de Europese Unie is alarmerend, vooral in de landen die in moeilijkheden verkeren. We zijn getuige van groeiende ongelijkheden, een toenemend gebrek aan geografisch evenwicht, stijgende werkloosheid – vooral bij jongeren – een dalende consumptie, een bedreigde sociale cohesie, stijgende politieke instabiliteit, de opkomst van anti-Europese groepen, en de instorting van lokale markten. Het is het resultaat van een bezuinigingsbeleid dat interne devaluatie, privatisering van overheidsdiensten en gesnoei in lonen, pensioenen en sociale uitkeringen aanmoedigde. We zitten vast in een negatieve economische spiraal en een verhoogde staatsschuld. De recessie is goed op weg om zich uit te breiden over heel Europa, met gevolgen voor de wereldwijde economie. Het beleid reikte echter geen oplossingen aan maar verscherpte de politieke en economische verschillen binnen de EU nog.

De wanhoop van talloze werknemers in de meest getroffen landen brengt ze ertoe te immigreren naar andere lidstaten van de EU, op zoek naar een tijdelijke of vaste baan, zelfs buiten de gereguleerde arbeidsmarkt waardoor je situaties van gedwongen mobiliteit creëert in plaats van de gewenste bewegingsvrijheid.

De demografische evolutie, de schaarste van de natuurlijke grondstoffen, de stijgende energieprijzen, de rol van opkomende economieën in de internationale handel, de stijgende afhankelijkheid van ondernemingen t.a.v. knowhow en technologie en hardnekkige onzekerheden in de banksector zijn de weinig aantrekkelijke, extra uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden in het tweede decennium van de 21ste eeuw.

De recessie en de stagnatie van onze economieën is onze dringendste uitdaging. De vrije val van het bbp in bepaalde EU-landen moet gestopt en gekeerd worden. Er is een sterk herstelbeleid nodig, gedragen door een betrouwbare financiële sector ten dienste van de reële economie. Alleen zo kunnen we een aanhoudende stagnatie in de EU de mond snoeren en de overheidsfinanciën weer op de rails krijgen. De sanering van de staatsbudgetten moet gebeuren in stabiele economische fases, over een langere periode. De sanering moet sociaal evenwichtig zijn en kwalitatieve overheidsdiensten garanderen. Deze doelstelling kan gehaald worden indien er flexibel kan omgesprongen worden met het overheidstekort en/of wanneer in de mogelijkheid wordt voorzien om specifieke, productieve investeringen niet te onderwerpen aan de begrotingsbeperkingen van het stabiliteitspact.

Het EVV is ervan overtuigd dat de EU in staat is om deze crisis te beteugelen. Haar potentieel bestaat uit opgeleide personen, een stevige industriële basis, goede overheids- en privédiensten, vernieuwend onderzoek, kwaliteitsvolle opleidingsinstellingen, goed georganiseerde nationale stelsels, culturele rijkdom, een inclusief en toegankelijk sociaal model binnen de EU en een eurozone met een stabiele eenheidsmunt. Het potentieel moet dienen om de crisis te boven te komen, ten dienste van de mensen. Jammer genoeg wordt het potentieel verspild en niet verder uitgebouwd. De EU moet haar krachten bundelen voor een betere, meer evenwichtige, voorspoedige, democratische en vreedzame toekomst.

Daarom moeten we investeren in de energieproductie, een daling van de consumptie om de energieafhankelijkheid te verminderen en een verminderde uitstoot van broeikasgassen. Daarnaast zijn er investeringen nodig in duurzame industrieën (in het bijzonder KMO's) en diensten, in opleiding en onderwijs, onderzoek en ontwikkeling, moderne vervoersinfrastructuur, een nieuwe industrialisering van de EU, sterke privé-diensten en kwaliteitsvolle overheidsdiensten.

We moeten nu van koers wijzigen voor de toekomst. We moeten zorgen voor een stabiel economisch klimaat, banen scheppen voor de 21ste eeuw en het welzijn van elke burger garanderen. Europa heeft nood aan een langetermijnherstelplan.

Een herstelplan zou leiden tot een beter geïntegreerde Europese Unie en zou heilzaam zijn voor alle landen en een daad van solidariteit betekenen voor alle landen in moeilijkheden. Het plan is gebaseerd op democratie, stabiliteit en cohesie en zou sterk bijdragen tot de modernisering van de nationale economieën en tot een hogere productiviteit.

De handen in elkaar slaan binnen de Europese Unie voor duurzame investeringen en waardig werk

De politiek van interne devaluatie bleek negatief op het vlak van vraag en investering en leidde tot oneerlijke concurrentie inzake lonen, arbeidsvoorwaarden en arbeidsrecht. Deze trend moet worden gekeerd in het kader van een versterkte samenwerking.

Onderstaande maatregelen passen in deze versterkte samenwerking:

- Een samenwerking op het vlak van belastingontduiking en-ontwijking en van belastingparadijzen via een uitgebreid informatienetwerk en een samenwerking tussen nationale belastingautoriteiten, net als een harmonisering van de grondslag voor vennootschapsbelasting;
- Een hervorming van de financiële markten voor een nieuw Europees evenwicht
- Een grotere samenwerking tussen nationale autoriteiten en overheidsdiensten ter bevordering van kwalitatieve overheidsdiensten op lange termijn;
- De inspraak van sociale partners in de versterking van de sociale dialoog, collectieve onderhandelingen en de werknemersmedezeggenschap, vooral in het kader van de economische governance op nationaal en Europees niveau, vorming en hervorming van de arbeidsmarkt
- De bevordering, naleving en ontwikkeling van Europese sociale normen in de strijd tegen onzekere jobs en in ruil voor kwalitatieve jobs.

Bepaalde landen in moeilijkheden hebben nood aan bijkomende maatregelen om hun economie te stabiliseren en om betrouwbare nationale structuren op te zetten.

De bepalingen van de bestaande bilaterale en multilaterale leningsovereenkomsten verlengen, in het bijzonder voor de nieuwe langetermijninvesteringen, en daarbij de rentevoet aanzienlijk doen dalen, zou zekerheid en economische ontwikkeling waarborgen. In deze context kunnen euro-obligaties soelaas bieden voor landen die kampen met wilde speculatie en daarnaast een efficiënt middel zijn voor productieve investeringen. Dit betekent ook een herziening van het mandaat van de ECB om deze instantie de rol van kredietverstrekker in laatste instantie toe te kennen.

De Europese begroting en de structurele fondsen in het bijzonder moeten duurzame groei, investering en kwalitatief werk ondersteunen. Zowel niet-uitgegeven fondsen als nieuwe structurele fondsen moeten beschikbaar gesteld worden voor de prioriteiten van het herstelplan conform de doelstellingen van de strategie EU 2020. Structurele fondsen moeten makkelijker kunnen worden aangewend door de procedures te vereenvoudigen

en de bronnen voor cofinanciering niet mee te nemen in de doelstellingen inzake schuld en deficit.

De EU heeft nood aan een herstelplan voor een duurzame groei en degelijke banen

Een incentive op korte termijn zoals aanbevolen in 2009 volstaat niet langer. We hebben vooruitzichten op langere termijn nodig om de toenemende moeilijkheden en verdeeldheid in de EU te overwinnen. Ons voorstel is te streven naar een bijkomende jaarlijkse investering van 2% van het bbp gedurende 10 jaar.

De bedoeling is:

- de welvaart te verzekeren, alsook voldoende degelijke, duurzame banen, in het bijzonder voor jongeren;
- duurzaam te zijn, zodat de cohesie van de Europese samenlevingen behouden blijft en aangepast is aan de ecologische, sociale en demografische uitdagingen;
- democratisch gecontroleerd te worden;
- gelanceerd te worden als een supranationaal pan-Europees project eerder dan als de som van verschillende herstel- of nationale investeringsprogramma's;
- de nodige kortetermijnmaatregelen in te voeren in de context van de langetermijnuitdagingen en ze te behouden, zelfs tijdens een economische heropleving;
- marktrefels en beleidslijnen te bepalen, die privé-investeringen de weg doen vinden naar innoverende toekomstprojecten;
- te beschikken over een stevige financiering en tegelijkertijd de Europese landen de mogelijkheid te geven om fiscale inkomsten te genereren om openbare diensten aan te bieden en hun schuld af te bouwen;
- bij te dragen tot inkomsthervreiding om ongelijkheden tegen te gaan en armoede op nationaal en Europees niveau te bestrijden;
- hand in hand te gaan met fiscale aanmoedigingsmaatregelen voor investeringen die de toename van duurzame, degelijke banen bevorderen en die bedrijven aansporen om maatschappelijk verantwoord te ondernemen.

De rijke en economisch sterkere landen en groepen zullen meer moeten bijdragen aan de financiering van toekomstige investeringen.

Zo'n plan moet openstaan voor alle Europese landen, maar de investeringen zullen enkel gaan naar landen die bijdroegen tot het plan.

De toewijzing van investeringen kan gebaseerd zijn op oude EU- en EIB-prioriteiten, waaronder:

- Energietransformatie (zie stappenplan energie 2050, Europese Commissie);
- Netwerken en vervoersinfrastructuur (bvb. trans-Europees vervoersnetwerk – RTE-T);
- Onderwijs en opleiding;
- Uitbreiding van breedbandnetwerken;
- Industriële toekomst (steun aan KMO – op voorwaarde dat ze de wettelijke en cao-regels toepassen, alsook energie-efficiëntie en rationaal gebruik van hulpbronnen, leningen tegen lage interesten, programma voor microkredieten, enz.) ;
- Openbare en privé-diensten (bvb. stadsrenovatie, gezondheid en sociale bescherming);
- Aangepaste infrastructuur en huisvesting voor ouderen;
- Sociale huisvesting;
- Bevordering van duurzaam waterbeheer.

Pan-Europese investeringsprojecten moeten samen met nationale investeringsprojecten worden ontwikkeld. Investeringsprojecten met de grootste impact op de binnenlandse economische activiteiten moeten prioritair zijn. Ze moeten ook coherent zijn met de toewijzing van investeringen teneinde de beste vooruitzichten te bieden op het vlak van toekomstige financiële rentabiliteit.

Naar democratische institutionele regels en financiering van het herstelplan

Er is een Europese instelling nodig om het plan te beheren. Zo'n instelling zal toegang geven tot financiële middelen in de hele Europese Unie en kan Europese langetermijnobligaties uitgeven met relatief lage interestvoeten als basis voor de financiering van investeringen overal in Europa.

Er zijn verschillende mogelijkheden om het financiële beheer van het herstelplan en de democratische controle ervan te verzekeren, bijvoorbeeld:

- het gebruik van (een) bestaande instelling(en), zoals de EIB. In dat geval zou de democratische controle van de strategische beleidslijnen en de supervisie van het plan gewaarborgd moeten worden en de coördinatie ervan verzekerd. Het Europees parlement zal moeten beslissen over de wijze waarop dat dient te gebeuren. De sociale partners moeten worden betrokken bij elke stap in het democratisch proces.
- De oprichting van een nieuw orgaan voor het beheer, de coördinatie en de supervisie van het Europees investeringsprogramma. De lidstaten, het Europees Parlement en de Europese Commissie moeten de instantie bepalen en definiëren. De sociale partners moeten worden betrokken bij elke stap in het democratisch proces.

In beide gevallen zou de instelling het initieel maatschappelijk kapitaal ontvangen en beheren en nadien bijkomend kapitaal ophalen via de uitgifte van langetermijnobligaties met jaarlijkse interesten, rekenend op de grote volumes spaargeld, zowel binnen als buiten de EU, op zoek naar veilige investeringskansen.

De standaardmethode zou moeten zijn: rechtstreekse investeringen, lage-interestleningen, investeringssteun en/of de recent ingevoerde projectobligaties. Die zouden er komen op de vraag van ondernemingen, nationale regeringen, regionale en lokale autoriteiten en andere organisaties in de lidstaten. Het succes hangt dus af van een toereikende stroom van kwaliteitsvolle projecten.

De interesten voor leningen afgesloten door organen uit de publieke sector kunnen worden gefinancierd door extra fiscale inkomsten door een herstel van de economie.

De leningen aan de privésector moeten commercieel levensvatbaar zijn en dus een rendement opleveren.

Om de interestvoeten van obligaties van 10 jaar zo laag mogelijk te houden moet de Europese instelling die de obligaties uitgeeft, gezien worden als een solvente schuldenaar met goede ratings op de financiële markten. Ze zal dus voldoende eigen fondsen moeten hebben. De lidstaten zullen beslissen over de wijze waarop die eigen fondsen worden samengesteld.

De werknemers en belastingplichtigen hebben al het gewicht van de crisis moeten dragen. Het wordt nu dus tijd dat de rijksten ook deelnemen aan de eenmalige financiering van het kapitaal van de Europese bewaker van groei en investeringen, bijvoorbeeld via een eenmalige vermogensbelasting.

De lidstaten zouden kunnen beslissen om de niet-bestede gelden van structurele fondsen aan te wenden voor het eigen vermogen en/of de structurele fondsen te gebruiken als een co-garantie voor leningen.

De initiële terugbetalingsvoorwaarden zijn zeer voordelig en hebben enkel betrekking op interesten op langetermijnkredieten. Hoewel het bedrag mettertijd toeneemt, in het bijzonder als de eerste leningen moeten worden terugbetaald, gaat het altijd om een klein bedrag in vergelijking met de toename van de fiscale inkomsten, in de veronderstelling dat die tegelijk met het bbp toenemen, zodra de groei hersteld is.

Het is dus niet nodig om het belastingtarief te verhogen of nieuwe belastingen in te voeren. De lidstaten kunnen evenwel kiezen hoe ze bijkomende inkomsten genereren.

De inkomsten uit de financiële transactietaks zouden kunnen bijdragen aan de financiering van het startkapitaal dat de nationale regeringen zouden moeten storten of aan de financiering van de interesten van de leningen.

De resultaten voorspellen

Een investeringsplan op lange termijn zou de nationale inkomens en het aantal jobs op de volgende wijze moeten verhogen:

- de directe gevolgen van de investeringen, die resulteren in meer jobs in de bouwprojecten en de stijgende vraag die daaruit zal voortvloeien;
- Een substantiële verhoging van de fiscale inkomsten zou meer dan voldoende zijn om de leningen terug te betalen;
- Er kunnen voor de komende jaren redelijke voorspellingen gedaan worden van de gevolgen voor de inkomens en de jobs.

De voorgestelde jaarlijkse investeringsverhoging van 2% van het Europees bbp zou bijkomende privé-investeringen weer op gang moeten brengen en dus op grote schaal moeten leiden tot de modernisering van de privésector.

Op lange termijn zou de investeringscampagne voor een grondige herziening van de Europese nationale economieën op het vlak van energiebeleid tot 11 miljoen voltijdse en innovatieve nieuwe jobs moeten opleveren (zie bijlage 1).

Een kwantitatieve groei en veel jobs vormen eveneens de beste basis om het schuldniveau naar beneden te halen en tot een duurzame begroting te komen. Ons plan zal een extra stimulans geven aan de EU-landen op het vlak van groei en werkgelegenheid waardoor ze hogere directe en indirecte fiscale inkomsten zullen kunnen genereren d.m.v. inkomensbelastingen, btw, vennootschapsbelastingen, alsook d.m.v. sociale bijdragen. Daarnaast zullen ze ook de kost van de werkloosheid kunnen doen dalen. De opgelopen schuld zal op die manier sneller terugbetaald worden.

De investeringsuitgaven voor het opzetten van nieuwe infrastructuren voor onderwijs, opleiding, onderzoek, gezondheidszorg en andere diensten zullen maar significante langetermijngevolgen hebben als de huidige uitgaven het mogelijk maken om het noodzakelijke personeel aan te werven. De creatie van degelijke jobs botst met het bezuinigingsbeleid: de verminderde overheidsuitgaven hebben in heel veel gevallen geleid tot emigratie en braindrain.

De langetermijngevolgen, eens de investeringsprojecten voltooid, kunnen niet met precisie geschat worden, maar ze zouden toch aanzienlijk moeten zijn. Energieomzetting bijvoorbeeld zou de co2-uitstoot en de Europese afhankelijkheid van energie-import moeten verminderen, wat een mogelijke besparing van 300 miljard op de Europese energiefactuur zou opleveren. Dit is een van de belangrijkste factoren van de competitiviteit van morgen. Zo zal Europa aanzienlijk kunnen bijdragen tot een beperking van de impact van de wereldwijde klimaatcrisis en een voorbeeldfunctie vervullen voor andere economische regio's in de wereld.

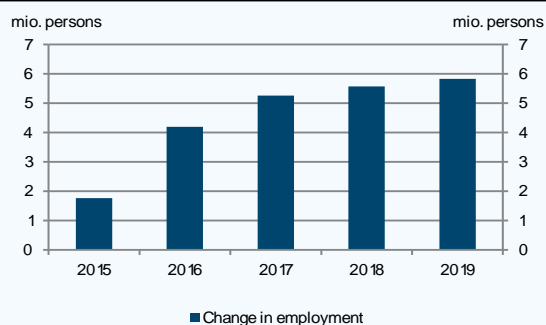
Bijlage 1 : GEVOLGEN VAN HET RELANCEPLAN

De gevolgen op korte- en lange termijn van het investeringsplan werden gemeten op basis van twee verschillende modellen.

A. Gevolgen op middellange en lange termijn

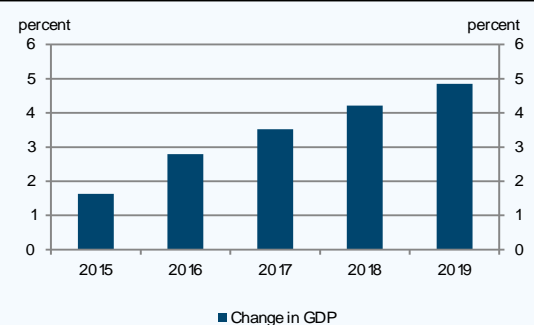
De Economic Council of the Labour Movement (ECLM) berekende de gevolgen van een stijging van de overheidsinvesteringen in de EU met 2% per jaar voor de periode 2015 tot 2019.

Grafiek1.A : Gevolgen voor de werkgelegenheid in de EU- 27

Nota: De rentevoeten en de wisselkoersen worden in dit model als exogene variabelen gedefinieerd. Als de ECB besluit de rentevoeten te verhogen, zijn de gevolgen op middellange termijn minder groot. Bron: ECLM op basis van berekeningen in Heimdall

Grafiek 1.B : Gevolgen voor het bbp in de EU- 27

Nota: De rentevoeten en de wisselkoersen worden in dit model als exogene variabelen gedefinieerd. Als de ECB besluit de rentevoeten te verhogen, zijn de gevolgen op middellange termijn minder groot. Bron: ECLM op basis van berekeningen in Heimdall

Het investeringsplan schept meer dan 1,7 miljoen nieuwe banen in 2015. Eind 2019 zal het aantal nieuwe banen opgelopen zijn tot ongeveer 6 miljoen. Dankzij het investeringsplan stijgt het bbp in de EU-27 met 1,6 procent in 2015 en met bijna 5 procent in 2019. Tabel 1 bevat de resultaten van verschillende landen in 2019.

Het investeringsplan leidt ook tot hogere bedrijfsinvesteringen. In de hele EU-27 stijgen de bedrijfsinvesteringen met meer dan 7 procent in 2019.

Tabel 1. Gevolgen van een stijging van overheidsinvesteringen

	bbp	Werkgelegenh. (personen)	Werkgelegenh.	Bedrijfs- investeringen	Dir. en indir. belastingen	Huidig saldo
	Procent	(x 1000)		Procent		PP bbp
Spanje	3,6	674	3,8	5,7	4,1	-0,7
Frankrijk	1,8	512	1,9	6,7	5,8	-0,3
Duitsland	3,4	1308	3,1	12,0	8,5	-0,2
Italië	1,7	363	1,6	3,2	11,0	-0,7
Zweden	3,0	109	2,3	5,3	5,8	-0,7
Verenigd	2,3	481	1,6	4,0	3,5	-0,4
Finland	2,6	56	2,3	7,0	8,3	-0,1
Denemarken	2,7	56	2,0	7,7	10,0	-0,6
Tsjechische Republiek	6,8	253	5,3	6,2	6,6	0,2

Polen	4,9	585	3,9	13,1	6,2	-1,3
België	2,6	86	1,9	6,0	6,1	-0,2
EU-27	2,8	5825	2,7	7,1	6,9	-0,3
eurozone	2,8	3849	2,7	7,5	7,6	-0,3

Nota: De rentevoeten en de wisselkoersen worden in dit model als exogene variabelen gedefinieerd.
 Als de ECB besluit de rentevoeten te verhogen, zijn de gevolgen op middellange termijn minder groot.
 Bron: ECLM op basis van berekeningen in Heimdal

B. Gevolgen op lange termijn

Op lange termijn zal het investeringsplan ook een impact hebben op de elasticiteitswaarde als gevolg van de verschuiving naar een minder energie-intensieve economie. Op basis van de methode van de Europese Commissie zal het investeringsplan 7,2 tot 11 miljoen voltijdse banen scheppen afhankelijk van de multiplicatorwaarde. Naar schatting zal het bbp als gevolg van het investeringsplan stijgen met 312 à 390 miljard EUR. Ook de fiscale inkomsten en de sociale bijdragen zullen aanzienlijk toenemen.

Tabel 2 :Gevolgen op lange termijn (10 jaar) van het investeringsplan volgens de methode van de Commissie en op basis van verschillende waarden van het multiplicatoreffect (min. 1,2 tot max. 1,5)

Bron DGB

Multiplicator	1,2 minimum	1,3	1,4	1,5 maximum
bbp (miljard EUR)	312	338	364	390
Voltijdse banen (miljoen)	7,2 à 8,8	7,8 à 9,5	8,4 à 10	9 à 11
Fiscale inkomsten (miljard EUR)	83	90	97	104
Sociale bijdragen (miljard EUR)	45	48,5	52	56
Besparingen op het vlak van uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen (miljard EUR)	16	17	18,7	20
Besparingen op het vlak van import van fossiele brandstoffen (miljard EUR)	300	300	300	300

Nota : Methode van het DG Economische en Financiële Zaken van de Europese Commissie: NEW AND UPDATED BUDGETARY SENSITIVITIES FOR THE EU BUDGETARY SURVEILLANCE (Nieuwe en geactualiseerde budgettaire gevoeligheden voor het begrotingstoezicht van de EU) (Informatienota voor het Comité voor economische politiek, Brussel, 30 september 2005).

Bijlage 2:

Toelichting bij de Europese Investeringsbank en de relevantie hiervan in het kader van het relanceplan

1. Doelstelling en prioriteiten

Artikel 309 van het verdrag over de werking van de EU definieert de EIB als een organisatie zonder winstoogmerk die bijdraagt tot de ontwikkeling van de interne markt. Ze verstrekt leningen en waarborgen om projecten te financieren tot ontwikkeling van minder ontwikkelde gebieden, tot modernisering, tot overschakeling van ondernemingen of voor het scheppen van nieuwe bedrijvigheid en projecten die voor verscheidene lidstaten van gemeenschappelijk belang zijn.

De huidige plannen om de investeringen te verhogen zijn gericht op steun aan kmo's, kenniseconomie, vervoer, energiesector, stadsvernieuwing en gezondheid en "milieu en niet-transversaal klimaat en convergentie". De financieringsstrategieën zijn « ontworpen voor regio's en sectoren waar de financiële problemen het grootst zijn en waar investeringen snel kunnen worden ingezet».

2. Bestuur en verantwoording

De EIB wordt geleid en bestuurd door een raad van gouverneurs, een raad van bestuur en een directie. De twee eerstgenoemde instanties zijn afkomstig uit de lidstaten en behandelen strategische beslissingen. Het stelsysteem zorgt ervoor dat alle lidstaten vertegenwoordigd zijn waarbij de financiële bijdragen worden gerespecteerd. De directie neemt besluiten over het dagelijkse beheer. De besluiten worden genomen op basis van de prioriteiten die de raad heeft vastgelegd, met andere woorden de lidstaten, in overleg met de Europese Commissie. De doelstellingen voor brede investeringsdomeinen worden vastgelegd. De directie moet tegenover de raad verantwoording afleggen over de uitvoering hiervan. Op zijn beurt legt de raad het Europees Parlement een jaarrapport voor. Het Europees Parlement kan dan ook nagaan of er werd gehandeld conform de doelstellingen.

3. Kredietverleningsbeleid

De EIB verstrekt kredieten voor projecten van de overheidssector en voor commerciële projecten. De projecten van de overheidssector vallen onder de verantwoordelijkheid van de betrokken regering. De commerciële projecten kunnen worden onderworpen aan een regeringsgarantie of een andere vorm van financiële garantie. Dit betekent dat een aanzienlijk deel van de investeringen al gewaarborgd wordt door de regeringen.

De EIB verstrekt langetermijnleningen, vaak voor periodes van 10 jaar of langer.

Ze ging op zoek naar cofinanciering, wat betekent dat de investeringen ook deels worden gefinancierd door een ander organisme. Hierbij kan het gaan om cofinanciering van EU-projecten in het kader van structuurfondsen of cofinanciering met commerciële banken. Dit kan leiden tot een multiplicatoreffect waardoor de totale investeringen veel hoger liggen dan de investeringen die de EIB toezegde.

Cofinanciering is geen absolute vereiste, maar de statuten van de EIB (artikel 16.2) verwijzen hiernaar als een voorwaarde « in de mate van het mogelijke ». De mogelijkheid bestond steeds om andere instellingen te vinden (Europese fondsen, organisaties uit de overheidssector en vooral commerciële banken) voor de cofinanciering van projecten die de EIB goedkeurde. De EIB mikte op een cofinanciering

van minstens 50% , maar streeft sinds kort naar een cofinancieringsgraad waardoor het totale investeringsniveau drie keer hoger zou komen te liggen dan de eigen inbreng. In dit geval zou een investeringsdoelstelling van 2% van het bbp kunnen worden bereikt met een bijdrage van de EIB gelijk aan 0,67% van het bbp.

4. Kapitaalvereisten

Het kapitaal van de bank wordt opgebouwd door de lidstaten, ongeveer in verhouding tot hun bbp. Het totale bedrag wordt bepaald door de raad van gouverneurs en bedraagt momenteel 242 miljard EUR. De lidstaten hoeven gemiddeld slechts 8,9% hiervan te betalen. De rest is een garantie voor het geval de bank haar verplichtingen niet kan nakomen. Tot nu toe werd nog nooit een beroep gedaan op deze garantie. De kans is klein dat dit ooit zal gebeuren.

Conform haar statuten mag de EIB tot 250% van het totale kapitaal lenen, m.a.w. het deel dat wordt betaald, plus het deel dat wordt gewaarborgd. Dit vormde nooit een praktische moeilijkheid. De ratingbureaus leggen strengere voorwaarden op doordat ze het bedrag beperken dat de EIB mag lenen. Zij moeten hun toestemming geven omdat de EIB haar AAA-rating moet behouden met als gevolg dat ze niet meer dan acht keer het huidige kapitaal mag lenen. Een toename van de kredieten vereist bijkomende bijdragen en een hogere garantie (het niet gestorte kapitaal) van de lidstaten.

Rekening houdend met het maximumbedrag dat wordt voorgesteld voor het herstelplan en uitgaande van een cofinanciering zou een investeringsperiode van 10 jaar voor een bedrag van 2% van het bbp een kapitaalsverhoging van 0,83% van het totale bbp van de EU betekenen. Het gaat om een laag bedrag over een periode van 10 jaar als we het vergelijken met het waarschijnlijke rendement van de investering. De regels moeten van bij het begin duidelijk zijn, maar de betaling zou niet onmiddellijk moeten worden verricht.

Een kapitaalverhoging vereist een unanieme goedkeuring door de raad. Alle lidstaten zouden moeten bijdragen overeenkomstig hun vorige deelnemingen. Sommige lidstaten betaalden verschillende bedragen. Andere lidstaten verlaagden hun deelneming in de EIB.

5. Impliceert dit transfers tussen landen?

De EIB moet investeren in alle lidstaten, maar bij voorkeur toch in lidstaten met lage inkomens. Ze legt geen quota's per land vast en koppelt het gestorte kapitaal niet aan investeringen in een bepaald land. De investering in een bepaald project van de openbare sector of een commercieel project moet echter wel worden terugbetaald uit de winst van dit project of de fiscale inkomsten van het betrokken land. De EIB geeft geen cadeaus, maar biedt leningen aan. De aandelen van de bank behoren tot het activa dat winst oplevert. Sommige regeringen van lidstaten hebben hier ooit al een beroep op gedaan. Transfers op lange termijn tussen landen zijn dus niet nodig.

Het grootste deel van de middelen van de EIB komt uit obligatie-uitgiften en dus uit spaargeld bij verzekeringsmaatschappijen, investerings- en pensioenfondsen. Waarschijnlijk komt een groter deel uit landen met hogere inkomens, maar het kan evengoed van buiten de EU komen. Hoewel het ene land financieel meer bijdraagt dan het andere, mag dit niet beschouwd worden als een permanente transfer. Deze obligaties maken deel uit van het actief dat in de toekomst winst zal opleveren en waarmee de pensioenen en andere betalingen kunnen worden gefinancierd.

Investeringen aantrekken in een lidstaat van de EU kan een economische impact hebben over de grenzen heen waarbij een vraag ontstaat naar machines en andere goederen. In de hele EU zal een relanceplan waarbij prioriteit uitgaat naar investeringen in landen waar de problemen het grootst zijn een positieve impact hebben.

